

Stanisław KOZIEJ

**POLITYKA
BEZPIECZEŃSTWA
PAŃSTWA**

CZ. IV i V

**Koncepcja strategii
operacyjnej i preparacyjnej
bezpieczeństwa narodowego
RP**

www.koziej.pl
[@SKoziej](https://www.instagram.com/SKoziej)

**KONCEPCJA
STRATEGII OPERACYJNEJ:
w jaki sposób (cele i zadania)
prowadzić operacje (działania)
bezpieczeństwa w czasie
pokoju, kryzysu (zagrożenia) i
wojny?**

**DZIAŁANIA
STRATEGICZNE
(STRATEGIA
OPERACYJNA:
ZADANIA
SYSTEMU
OBRONNEGO)**

- **Pogotowie (ubezpieczenie) strategiczne**
 - **Współpraca sojusznicza i partnerstwa**
 - **Wywiad i kontrwywiad**
 - **Przygotowania obronne**
- **Reagowanie kryzysowe**
 - **Pozamilitarne (dyplomacja, sankcje ...)**
 - **Polityczno-militarne (udział w misjach, manewry...)**
- **Obrona (działania wojenne)**
 - **Agresja na dużą skalę – obrona sojusznicza**
 - **Agresja ograniczona - udział w obronie sojusznika**
 - **Agresja skryta (podprogowa) – obrona samodzielna i/lub sojusznicza**

**Reagowanie na
bieżącą presję
polityczno-
strategiczną:
OCHRONA
STRATEGICZNA**

- **Dyplomacja: współpraca sojusznicza (konsolidacja NATO, integracja UE) i partnerstwa**
- **Wywiad i kontrwywiad**
- **Bezpieczeństwo informacyjne, w tym cyberbezpieczeństwo**
- **Przygotowania obronne: planowanie operacyjne oraz utrzymanie i rozwój systemu bezpieczeństwa**
- **Budowanie odporności strategicznej: państwa, terytorium i społeczeństwa**
- **Demonstracja gotowości i zdolności obronnych: sojuszniczych i narodowych (manewry, pokazy)**

DZIAŁANIA WOJENNE

(Następstwo agresji na Polskę
lub sojusznika. Każda wojna byłaby wojną
sojuszniczą)

**Wojna obronna na
własnym terytorium**
(odparcie agresji
na Polskę):

- agresja podprogowa
- lokalny (ograniczony) konflikt zbrojny
- wojna na dużą skalę

**Wojna poza
terytorium RP**
(udział
w odparciu agresji
na sojusznika)

- Działania zbrojne
- Działania pozazbrojne

ODPIERANIE AGRESJI: DZIAŁANIA OBRONNE

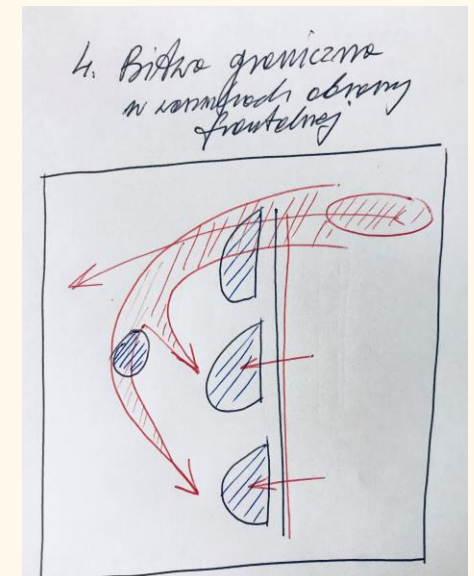
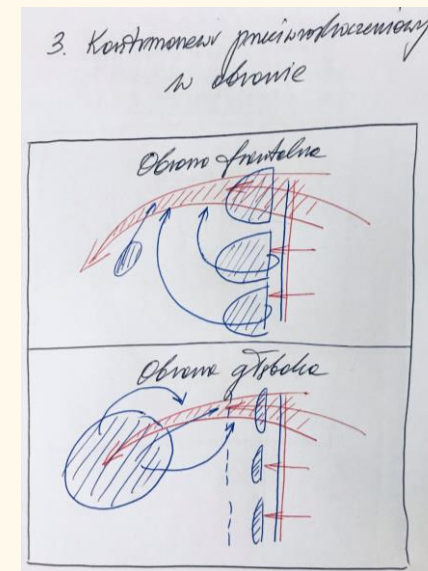
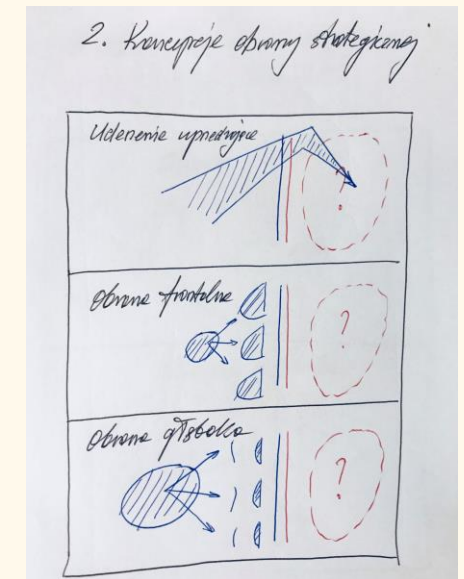
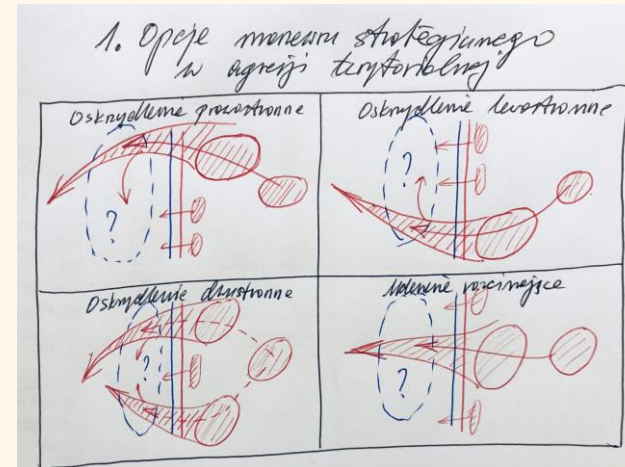
RODZAJ AGRESJI	ZADANIA OBRONNE
SKRYTA INTERWENCJA (agresja podprogowa)	Reagowanie kryzysowe/obronne: ▪ Uruchomienie systemu reagowania kryzysowego ▪ Podwyższenie gotowości obronnej państwa ▪ Osłona granicy, obrona powietrzna i morska oraz działania przeciwdydwersyjne ▪ Wprowadzenie stanów nadzwyczajnych ▪ Uruchamianie reagowania kryzysowego w ramach UE i obronnego w ramach NATO (pokonanie bariery konsensusu!)
AGRESJA OGRANICZONA	Operacja obronna: ▪ Rozwinięcie strategiczne (mobilizacyjne i operacyjne) ▪ Prowadzenie narodowej operacji obronnej ▪ Udział w sojuszniczej operacji obronnej, w tym wydzielenie kontyngentu do obrony sojusznika
AGRESJA NA PEŁNĄ SKALĘ	PEŁNOWYMIAROWA SOJUSZNICZA KAMPANIA WOJENNA

Operacja obronna NATO: wyzwania, dylematy i zadania

- **Monitorowanie kryzysu i wykrycie narastającego zagrożenia (wywiad, rozpoznanie: techniczne, osobowe; multi-wymiarowe): działania narodowe, oceny sojusznicze**
- **Wzmożenie odstraszania (powstrzymywania, mitygowania): operacja kryzysowa SSR (wzmocnienie sił i gotowości „czaty”, rozwinięcie „szpicy”); podwyższenie gotowości sił narodowych; uaktualnienie planów ewentualnościowych...**
- **Przekazanie wojsk w operacyjne podporządkowanie dowództw sojuszniczych (Transfer of authority)**
- **Operacja uprzedzająca???**
- **Operacja obronna: początkowo narodowa(???), od początku sojusznicza!!!**
- **Manewr strategiczny głównych sił wzmocnienia i kontrofensywa**
- **Próg wojny nuklearnej???**

NARODOWA OPERACJA OBRONNA: dylematy

- **Problem zaskoczenia agresją:**
 - strategiczne,
 - operacyjne,
 - taktyczne
- **Agresja terytorialna i ... aterytorialna?**
- **Czas obrony samodzielnej?**
- **Przestrzeń: obrona głęboka – obrona frontalna?**
- **Państwo podziemne: zbrojny ruch oporu – powszechny (WOT) czy profesjonalny (WSpec)**

Synteza: strategia operacyjna - priorytety

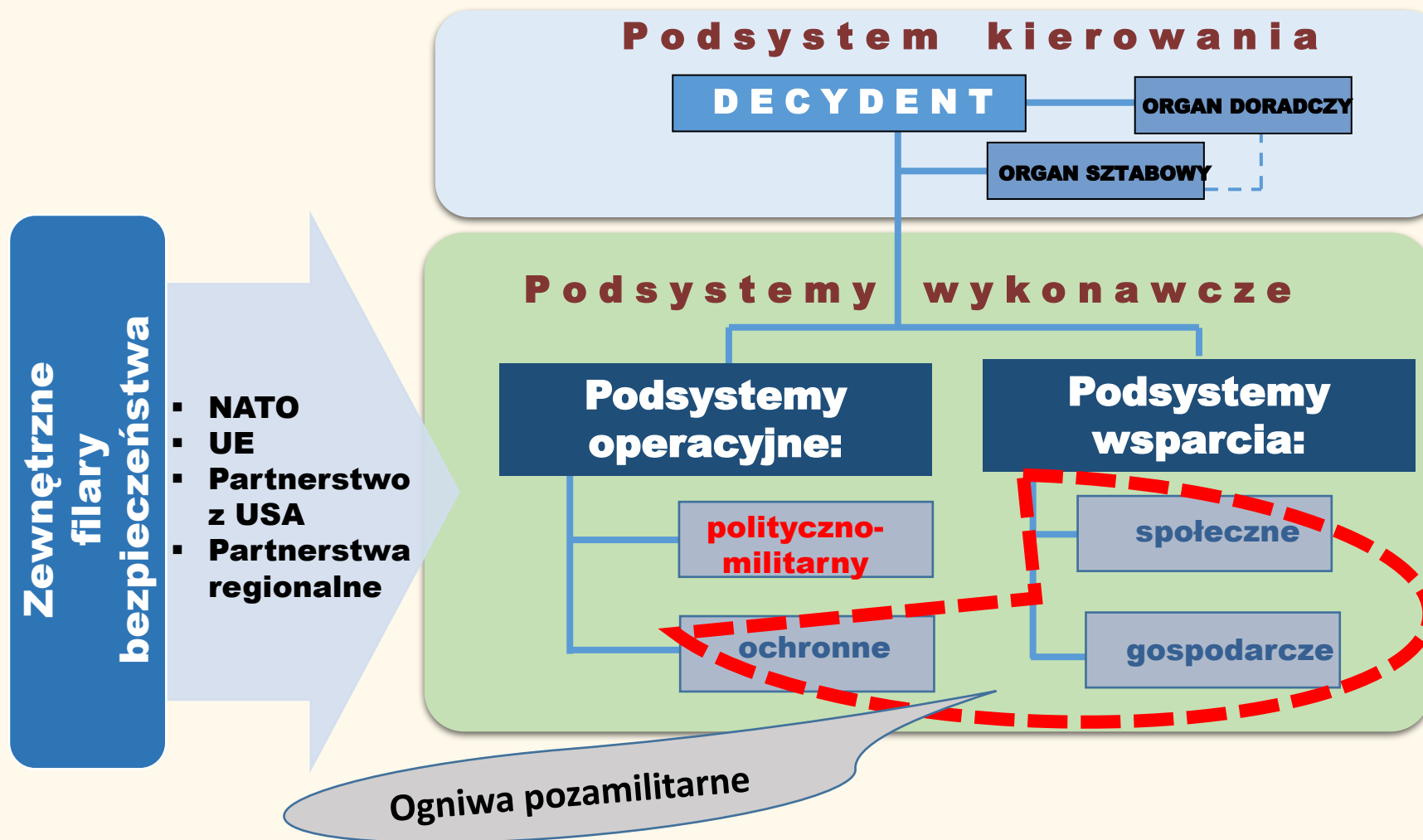
- 1. Utrzymanie własnej determinacji i gotowości do działania (podmiotowość strategiczna!)** w pełnym spektrum dziedzin, obszarów i sektorów bezpieczeństwa narodowego z priorytetowym traktowaniem tych, w których sojusznicze (wspólne) działanie może być utrudnione (sytuacje trudnokonsensusowe);
- 2. Umacnianie międzynarodowej wspólnoty bezpieczeństwa** poprzez działanie na rzecz pogłębiania procesów integracyjnych w Europie opartych na **wspólnocie interesów** (konsolidacja NATO, wspólnota interesów w UE, partnerstwo z USA);
- 3. Wspieranie i selektywny udział w międzynarodowym reagowaniu kryzysowym** (prewencja, stabilizacja), przeciwdziałającej powstaniu nowych źródeł zagrożeń lub rozprzestrzenianiu się już istniejących kryzysów w wymiarze ponadregionalnym.

KONCEPCJA

STRATEGII PREPARACYJNEJ:

**w jaki sposób przygotowywać
(budować i doskonalić) system
bezpieczeństwa państwa i jego
poszczególne elementy do
wykonywania zadań operacyjnych
w czasie pokoju, kryzysu
(zagrożenia) i wojny**

System bezpieczeństwa narodowego

Strategia preparacyjna – opcje

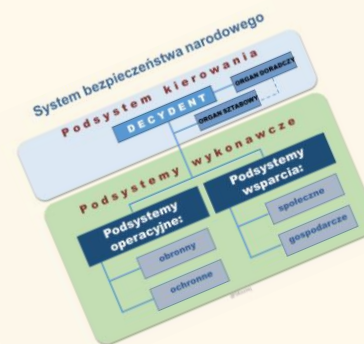
- 1. Umiedzynarodowienia** systemu bezpieczeństwa narodowego: podkreśla przygotowanie systemu bezpieczeństwa narodowego, którego priorytetem jest maksymalne **wykorzystanie szans** wynikających ze współpracy międzynarodowej;
- 2. Usamodzielnienia** systemu bezpieczeństwa narodowego (**autarkia strategiczna!**): oznacza **konieczność** przygotowania systemu bezpieczeństwa narodowego, którego priorytetem jest maksymalizacja narodowego potencjału bezpieczeństwa;
- 3. Zrównoważonego integrowania** systemu bezpieczeństwa narodowego: podkreśla **możliwość** przygotowania systemu bezpieczeństwa narodowego do zrównoważonego wykorzystywania zarówno szans wynikających ze współpracy międzynarodowej, jak i racjonalnie umacnianych zdolności sukcesywnie integrowanego narodowego potencjału bezpieczeństwa.

STRATEGIA PREPARACYJNA: PRIORYTETY PRZYGOTOWANIA SYSTEMU BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO

**1. Podsystem kierowania
bezpieczeństwem - integracja**

**2. Podsystemy operacyjne –
profesjonalizacja, rozwój
jakościowy**

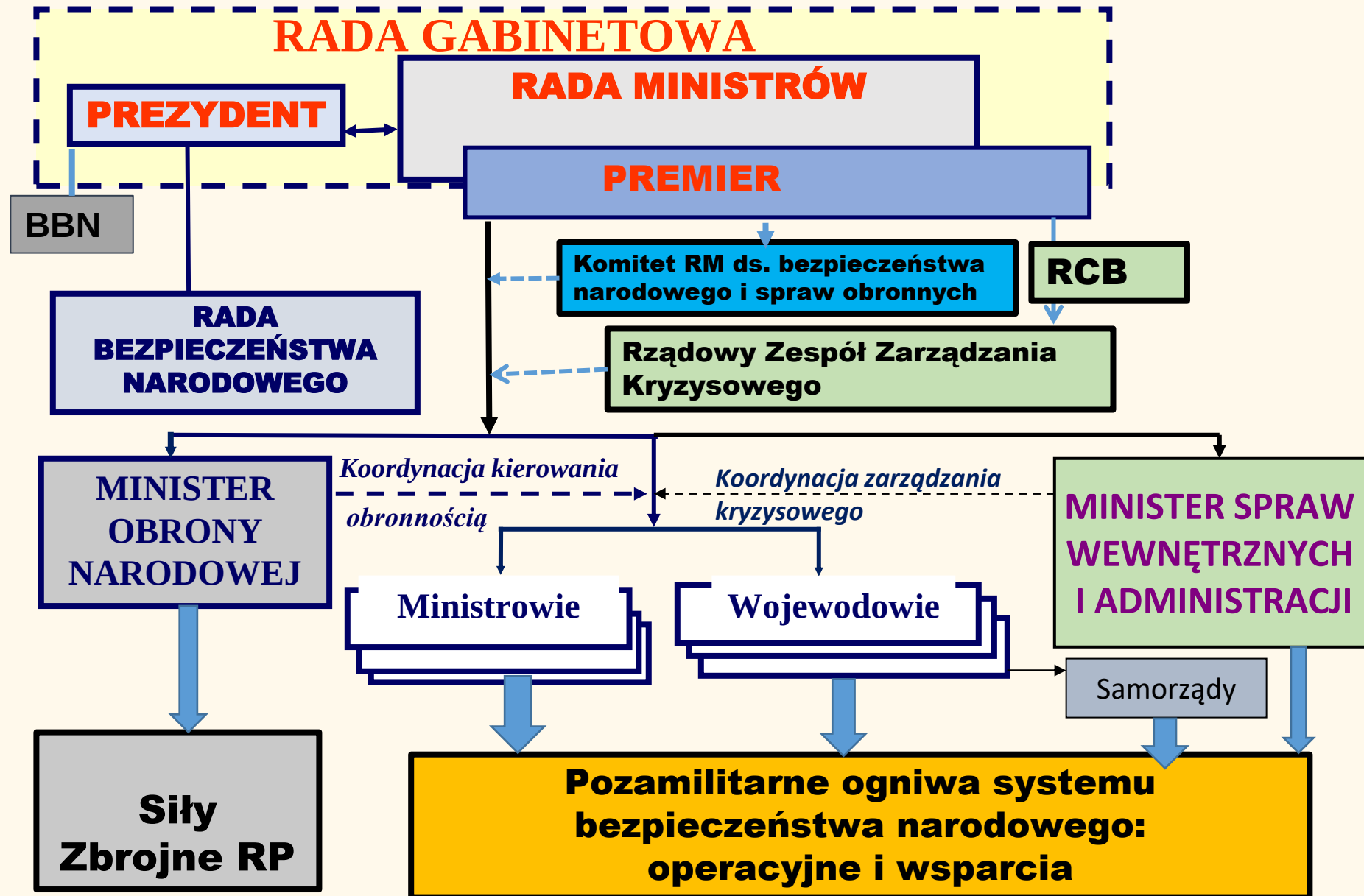
**3. Podsystemy wsparcia –
powszechność przygotowań**

Kierowanie bezpieczeństwem narodowym, w tym obroną państwa

SYSTEM KIEROWANIA BEZPIECZEŃSTWEM/OBRONNOŚCIĄ

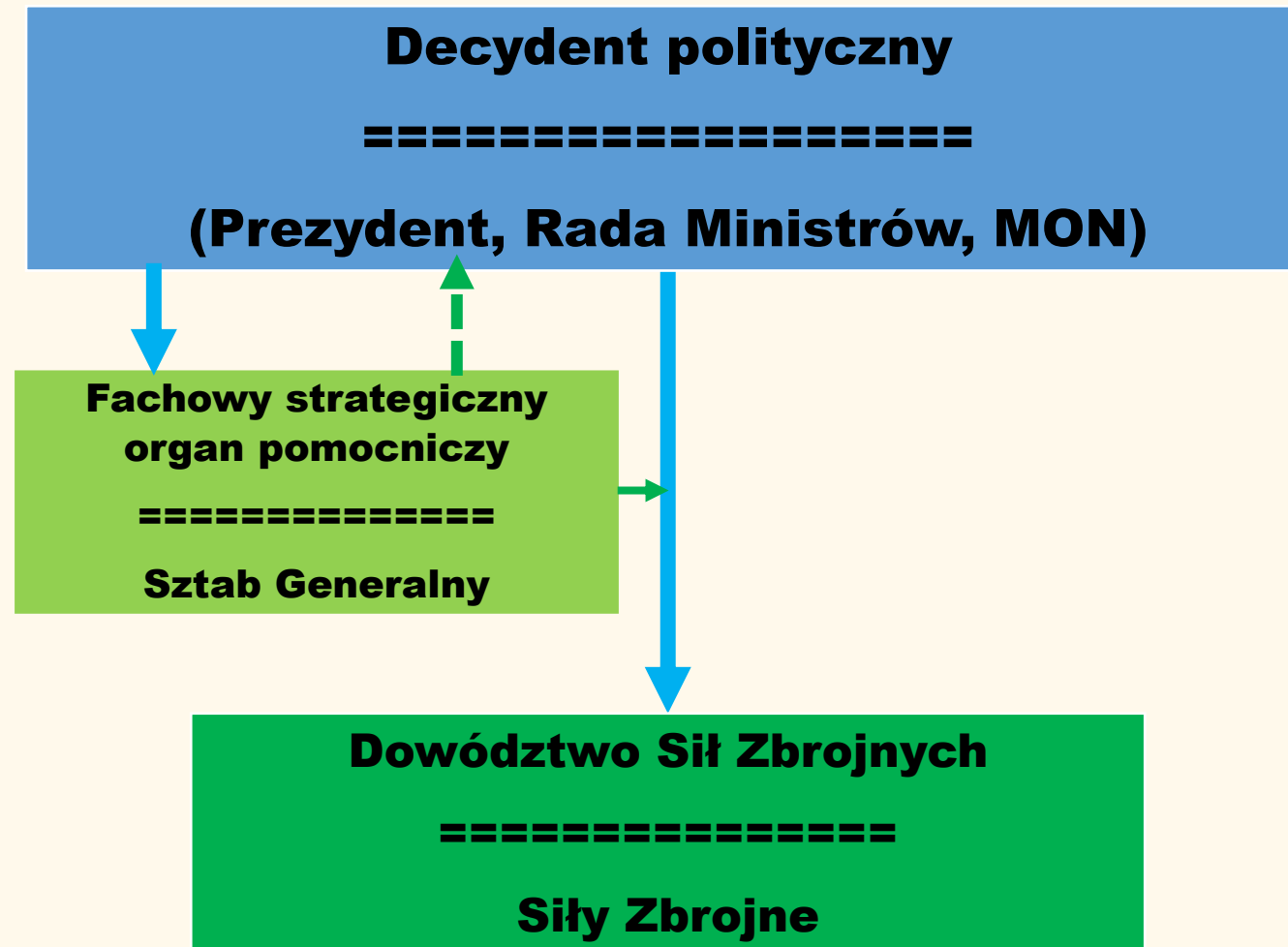
Doskonalenie systemu kierowania

- **Integracja funkcjonalna: obronność (obrona militarna), obrona/ochrona cywilna, zarządzanie/reagowanie kryzysowe**
- **Integracja instytucjonalna: na szczeblu rządu, województwa i samorządów**
- **Poprawa wykorzystania organów konstytucyjnych: Rada Gabinetowa, RBN**
- **Ewentualna zmiana Konstytucji: system prezydencki lub gabinetowy**

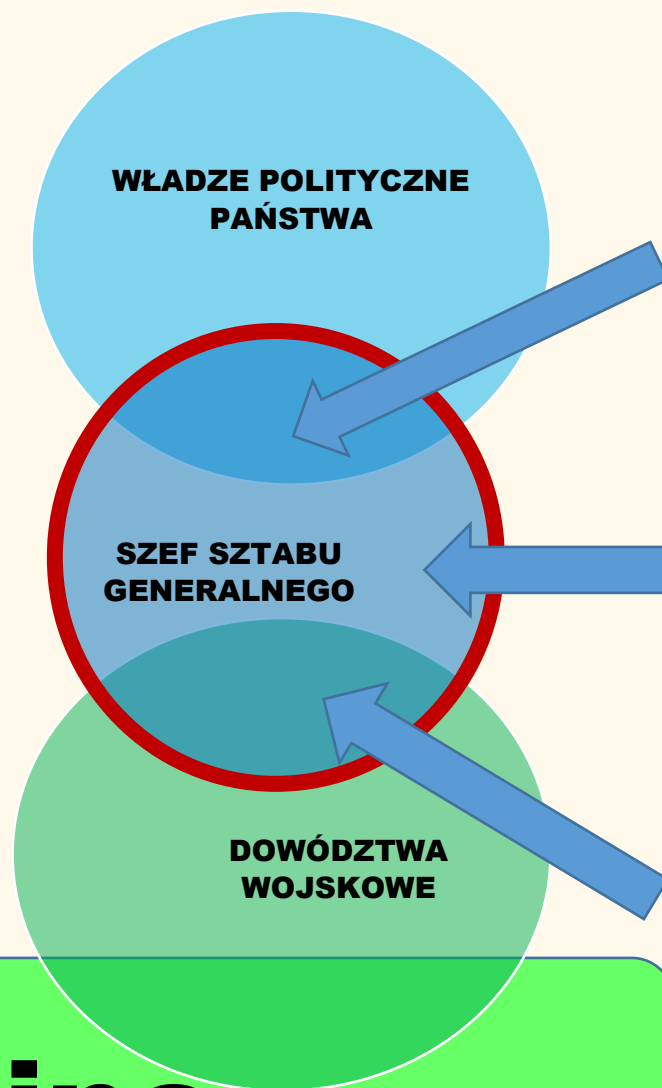
Siły Zbrojne RP

- **Budżet SZ: 2% PKB (co najmniej 20% na modernizację techniczną)**
 - plan do 2030r.: 2,5% PKB
- **Wielkość: 100 tys. żołnierzy zawodowych oraz 20 tys. NSR**
 - plan do 2032r.: 200 tys., w tym 150 tys. żołnierzy zawodowych
[uwaga: rozbieżność budżet zwiększony o ¼; wielkość SZ – prawie dwukrotnie; ryzyko dla jakości]
- **Struktura: RSZ (WLąd, SP, MW, Wspec + **WOT**) oraz rodzaje wojsk i służb (np. artyleria... saperzy... łączność... logistyka...)**
 - ***WOT jako RSZ – błąd;*** powinny być rodzajem wojsk w każdym RSZ
 - WOT a rezerwy SZ na czas wojny
- **Modernizacja: niestrategiczna, kroplowa**
- **Polityka kadrowa: ideologizacja, upartyjnienie**
- **Dyslokacja**
 - Problem wzmocnienia „ściany wschodniej”

Istota cywilnego kierowania Siłami Zbrojnymi (zwierzchnictwa polityczno-strategicznego)

**ROLA SZEFA SZTABU
GENERALNEGO JAKO
ZWORNIKA SYSTEMU
DEMOKRATYCZNEGO,
CYWILNO-WOJSKOWEGO
KIEROWANIA SIŁAMI
ZBROJNYMI**

Zadania szefa SG:

- **Doradza Ministrowi Obrony Narodowej (w czasie wojny – także Prezydentowi RP) w kierowaniu SZ**
- **Planuje obronę państwa przez siły zbrojne oraz programuje ich wieloletni rozwój**
- **Nadzoruje z ramienia MON (w czasie wojny – także PRP) realizację zadań przez dowództwa SZ**

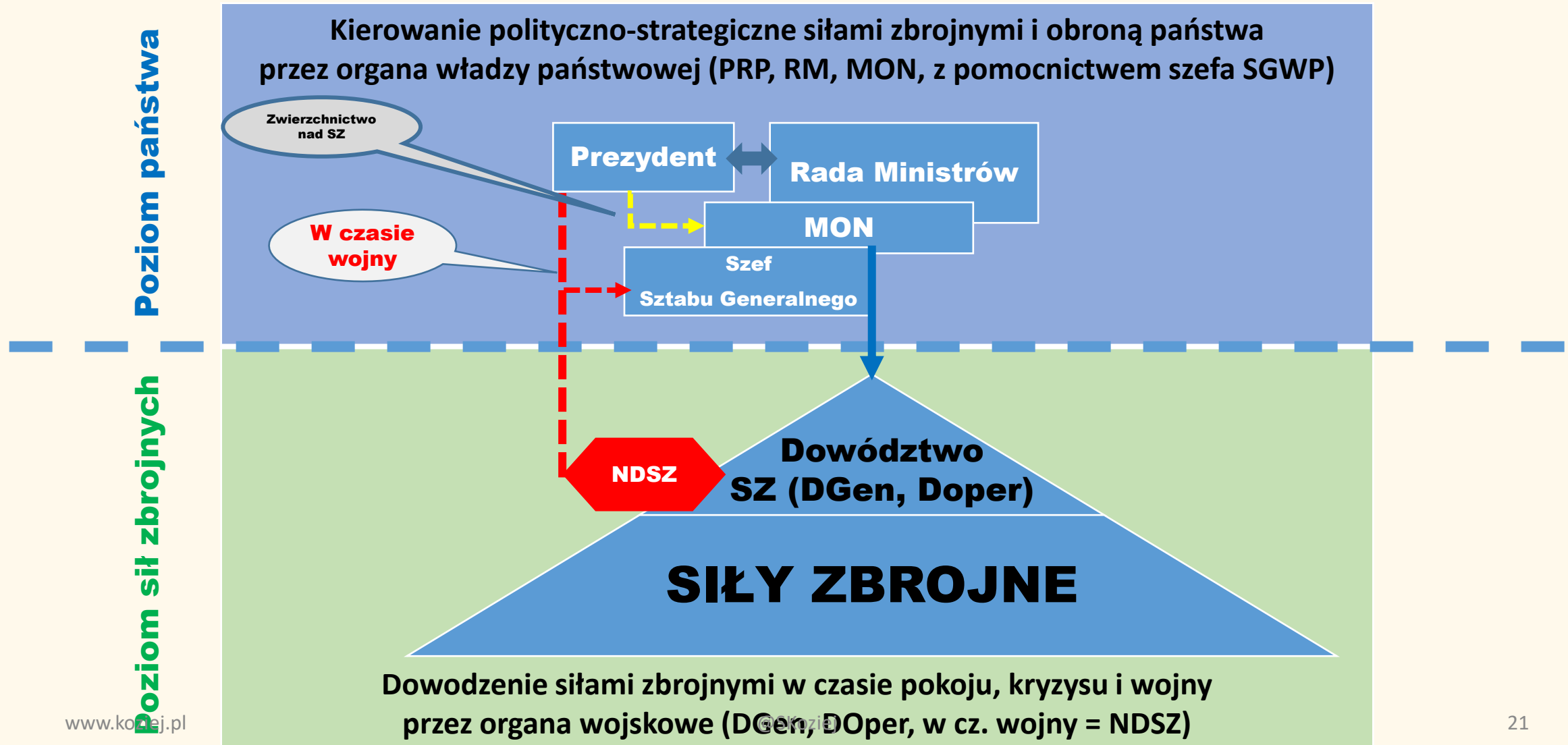
Siły Zbrojne

OBECNY SYSTEM KIEROWANIA I DOWODZENIA SIŁAMI ZBROJNYMI (SKiD): ryzyko woluntaryzmu/samowoli zwierzchnictwa cywilnego

DOSKONALENIE SYSTEMU KIEROWANIA I DOWODZENIA SIŁAMI ZBROJNYMI:

Usunięcie woluntaryzmu partyjnego: zwiększenie strategicznej roli szefa SGWP w organach państwowych. Rozdzielenie funkcji szefa SGWP i Dowódcy SZRP

Pożądane priorytety rozwoju sił zbrojnych

PRIORYTETY OPERACYJNE

- 1) obrona państwa i przeciwstawianie się agresji zbrojnej;
- 2) wspieranie podsystemów ochronnych w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego i pomocy społeczeństwu;
- 3) udział w międzynarodowych operacjach bezpieczeństwa (P/K/S...)

PRIORYTETY MODERNIZACYJNE:

Obrona powietrzna i cyberobrona, w tym środki cyberwalki

Bezzałogowe, wysoce z informatyzowane systemy walki i wsparcia

Broń precyzyjnego rażenia dużego zasięgu, w tym wykorzystująca technologie satelitarne

PRIORYTETY ORGANIZACYJNE:

Skorygowanie systemu kierowania i dowodzenia SZ

Wzmocnienie odporności strategicznej państwa

Doskonalenie systemu rezerw operacyjnych i mobilizacyjnych

Pozamilitarne ogniwa systemu bezpieczeństwa narodowego

- **Dyplomacja: MSZ, przedstawicielstwa i ambasady**
- **Służby specjalne: ABW, AW, CBA, SKW, SWW**
- **Policja i pozostałe służby mundurowe: Straż Graniczna, Straż Pożarna, Służba Ochrony Państwa, Służba Więzienna, Służba Celną**
- **Przemysł obronny: państwowy, prywatny**
- **Infrastruktura obronna: obronne przygotowanie terytorium**
- **System powszechnej edukacji obronnej społeczeństwa**

Pozamilitarne podsystemy operacyjne

- **Służby specjalne (AW, ABW, CBA) – problem nadzoru**
- **Policja – uniknąć upolitycznienia**
- **Straż Graniczna – granice zewnętrzne UE**
- **Straż Pożarna – załączki OC na W**
- **SOP - profesjonalizm**

Gospodarcze i społeczne podsystemy wsparcia

- **Przemysł obronny – unowocześnienie przez kooperację międzynarodową**
- **Zapasy strategiczne – poziom krytyczny**
- **Systemy Komunikacji – infrastruktura krytyczna, cyber**
- **Edukacja – powszechność przygotowań**

SYNTEZA PRIORYTETÓW STRATEGICZNYCH RP

- **Skoncentrowanie głównego wysiłku na zapewnieniu bezpośredniego bezpieczeństwa państwa (w tym obrony), zwłaszcza w sytuacjach „trudnokonsensusowych” oraz wzmocnieniu strategicznej odporności kraju (na agresję)**
- **Własny potencjał bezpieczeństwa (w tym obronny) – podstawowy filar i gwarancja polskiego bezpieczeństwa; NATO, UE, strategiczne partnerstwa – filary wspierające**
- **Zdolności do obrony kraju oraz przeciw-zaskoczeniowe i kontr-hybrydowe – polska specjalizacja w NATO i UE**
- **Potrzeba umacniania obecności w zachodnich strukturach bezpieczeństwa oraz wiarygodności i podmiotowości strategicznej na arenie międzynarodowej**

Dziękuję😊

Pytania?

*Zapraszam
też na:*

www.koziej.pl
[@SKoziej](https://twitter.com/SKoziej)